

**AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN
AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE**

**NOTULEN VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING
VAN 17 JUNI 2021**

Aanwezige leden van het auditcomité van de lokale besturen en van het auditcomité van de Vlaamse administratie

- Jean-Pierre Garitte, voorzitter ACVA en ACLB, onafhankelijk deskundige
- Iwona Muchin, onafhankelijk deskundige
- Lieze Moeyersons, onafhankelijk deskundige
- Johan Christiaens, onafhankelijk deskundige
- Pierre Berger, onafhankelijk deskundige
- Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige
- Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige
- Miet Vandersteegen, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Martin Ruebens, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Myriam Parys, vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering
- Jan Leroy, directeur bestuur Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Tom Vandeput, gedeputeerde provincie Limburg

Nemen eveneens deel aan de vergadering

- Mark Vandersmissen, administrateur-generaal agentschap Audit Vlaanderen
- Wim De Naeyer, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Jo Fransen, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Gunter Schryvers, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Dieter Vanhee, adviseur departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, secretaris

Verontschuldigd

- Linda Vandekerkhove, algemeen directeur Ronse
- Gert Eraerts, kabinetschef van minister Somers, waarnemer van de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur

Deze vergadering van het auditcomité werd online georganiseerd via Microsoft Teams.

1 ALGEMENE PRINCIPIËLE AANGELEGENHEDEN

1.1 Stand van zaken ondernemingsplan 2021

1.1.1 Doelstellingenrapport – AUG/21/17.06/DOC.009

1.1.2 Stand van zaken projecten – AUG/21/17.06/DOC.010

Mark Vandersmissen overloopt het doelstellingenrapport van het ondernemingsplan.

Mark Vandersmissen geeft een tussentijdse stand van zaken over de projecten binnen de Vlaamse administratie: het project 'optimalisatie planning en risicoanalyse / auditaanpak', het project 'governance auditcomités en samenwerking interne auditfuncties', het project 'samenwerking AgO' en het project 'actieve openbaarheid'.

Mark Vandersmissen geeft een stand van zaken over volgende acties binnen de lokale besturen: 'actualisatie risicoanalyse', 'implementatie EU-klokkenluidersrichtlijn', 'versterken aanpak organisatiebeheersing', 'publiceren zelfevaluatie-instrumenten', 'kennisdeling en sensibilisering', en 'ondersteuning initiatieven ter bevordering van cyberveilige gemeenten'.

Mark Vandersmissen geeft een stand van zaken m.b.t. de projecten rond interne werking. Het gaat over het risicomanagement van Audit Vlaanderen, het kwaliteitsbeleid, de ontwikkeling en implementatie van de communicatiestrategie en het belanghebbendenmanagement, de operationalisering van de roadmap interne ondersteuning, een wervend HR-beleid, innovatieve audittechnieken en ICT als hefboom.

Jan Leroy staat stil bij de implementatie van de EU-klokkenluidersrichtlijn. Hij stelt dat een dergelijke regeling al bestaat in het Decreet Lokaal Bestuur. Hij stelt de vraag of deze bestaande regeling moet aangepast worden om aan de Europese regels te voldoen.

Wim De Naeyer stelt dat hij in de werkgroep zetelt die werkt rond deze problematiek. De volledige implementatie van de bepalingen van de EU-klokkenluidersrichtlijn zal gebeuren in het Bestuursdecreet, ook de bepalingen die van toepassing zijn op de gemeenten en provincies. Hiertoe zijn in het ontwerp van decreet tot wijziging van het Bestuursdecreet 2 wijzigings- en slotbepalingen voorzien, die de huidige betrokken bepalingen in het decreet Lokaal Bestuur en het provinciedecreet opheffen. Het ontwerp van wijziging van Bestuursdecreet voorziet dat Audit Vlaanderen samen met de betrokken lijnmanagers voor de Vlaamse administratie zal fungeren als intern meldkanaal, de Vlaamse Ombudsdienst is hier het extern meldkanaal. De lijnmanagers van de Vlaamse administratie dienen Audit Vlaanderen steeds te informeren over elke melding die ze ontvangen, zodat Audit Vlaanderen steeds kan beslissen een melding al dan niet zelf verder af te handelen. Voor de lokale besturen kan Audit Vlaanderen onmogelijk fungeren als intern meldkanaal. Deze rol dient ingevuld te worden door het lokaal bestuur zelf. Voor de lokale besturen is Audit Vlaanderen het extern meldkanaal, waardoor er voor Audit Vlaanderen m.b.t. de implementatie van de EU-klokkenluidersrichtlijn bij de lokale besturen in se niets wijzigt aan de bestaande situatie.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte haalt de rol van auditcomités aan m.b.t. de klokkenluiderspraktijk. Als men kijkt naar internationale praktijken, dan heeft het auditcomité hier een oversightfunctie.

Wim De Naeyer stelt dat vandaag al naar de auditcomités gerapporteerd wordt over alle meldingen die Audit Vlaanderen binnenkrijgt en het gevolg dat hieraan wordt gegeven. Deze lijn wordt uiteraard doorgezet. Wim De Naeyer merkt op dat de aanduiding van Audit Vlaanderen als intern meldkanaal voor de Vlaamse administratie mogelijk wel zal zorgen voor meer werklast.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt vast dat het auditcomité dat niet zal kunnen opvolgen voor de lokale besturen, gezien Audit Vlaanderen daar niet de rol vervult van intern meldkanaal.

Wim De Naeyer stelt dat dit wel naar boven kan komen bij organisatieaudits. Zo kan Audit Vlaanderen nagaan hoe de lokale besturen hiermee omgaan.

Johan Christiaens verwijst naar de publicatie van zelfevaluatie-instrumenten. Hij stelt zich de vraag of dit ook voor lokale besturen bedoeld is met een eigen interne auditdienst.

Mark Vandersmissen stelt dat dit voor alle lokale besturen is bedoeld. Audit Vlaanderen maakt hier geen onderscheid tussen lokale besturen met en zonder interne auditdienst. Zo'n instrument ter beschikking stellen van de Vlaamse administratie is moeilijker omdat zij minder vergelijkbare processen hebben dan lokale besturen die dit onderling wel hebben.

1.2 Tijdsbesteding interbestuurlijke audit – AUG/21/17.06/DOC.011

Mark Vandersmissen geeft de tijdsbesteding mee van de interbestuurlijke audits.

1.3 Tijdsbesteding interne werking en projecten – AUG/21/17.06/DOC.012

Mark Vandersmissen geeft de tijdsbesteding mee van de interne werking en projecten. Hij geeft mee dat er, op vraag van de auditcomités, meer detail werd voorzien voor de tijdsbesteding die niet gaat naar auditwerkzaamheden.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte vindt deze bijkomende duiding belangrijk naar de leden van het auditcomité, de Vlaamse Regering en de belanghebbenden.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat Audit Vlaanderen de afgelopen jaren bekendheid heeft gekregen via de forensische auditopdrachten. Het kan ook interessant zijn om ook op de niet-forensische auditwerkzaamheden bekendheid te verwerven met de kwaliteitsvolle rapporten die worden afgeleverd.

2 ALGEMENE MEDEDELINGEN

2.1 Opleiding leden auditcomité i.s.m. Guberna – AUG/21/17.06/DOC.013

Mark Vandersmissen geeft het opleidingsaanbod mee voor de leden van de auditcomités van de publiekrechtelijke EVA's, van de VRT, van de privaatrechtelijke EVA's, en voor de leden van het ACVA en ACLB. Dit aanbod werd eerder al aangekaart tijdens het voorzittersoverleg met de voorzitters van de auditcomités van de publiekrechtelijke EVA's en de VRT.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte polst naar de inschrijvingen. Hij stelt verder dat het accent van de opleiding op risicobeheer zal liggen.

Jo Fransen stelt dat er veel belangstelling is. De auditcomités die niet of in mindere mate deelnemen, hebben vaak al soortgelijke opleidingen gevolgd bij bijvoorbeeld Guberna. Voor hen is deze opleiding dus minder interessant.

Mark Vandersmissen geeft mee dat er recent een brief verstuurd is naar de privaatrechtelijke EVA's. Binnenkort wordt de kennismaking met de voorzitters van de auditcomités en de gedelegeerd bestuurders ingepland.

2.2 Bevoegdheid Audit Vlaanderen (vraag GAC februari) – AUG/21/17.06/DOC.014

Op het gemeenschappelijk auditcomité van februari stelde Jan Leroy volgende vraag: 'Kan Audit Vlaanderen bij een lokaal bestuur gegevens opvragen voor een forensische audit die loopt bij de Vlaamse administratie?'

Wim De Naeyer heeft dit vertaald in volgende adviesvraag: 'Kan Audit Vlaanderen zich bij een lokaal bestuur beroepen op de decretale bevoegdheden die ons zijn toegekend via het Decreet Lokaal Bestuur om informatie te verkrijgen die we nodig hebben in het kader van de uitvoering van een audit bij een Vlaams agentschap of departement?'

en (mutatis mutandis)

'Kan Audit Vlaanderen zich bij een Vlaams agentschap of departement beroepen op de decretale bevoegdheden die ons zijn toegekend via het Bestuursdecreet om informatie te verkrijgen die we nodig hebben in het kader van de uitvoering van een audit bij een lokaal bestuur?'

Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken boog zich over deze vragen. Noch in de regelgeving, noch in de toelichting erbij, wordt dit expliciet toegelaten of expliciet verboden. Het is dus moeilijk te achterhalen wat de wil van de decreetgever was in dit geval.

In die omstandigheden moeten de machtigingen in het Bestuursdecreet en het Decreet Lokaal Bestuur strikt geïnterpreteerd worden. Vooral ook omdat het, volgens de memorie van toelichting bij het auditdecreet (VI. Parl., 2012-2013, 2063, p. 6), de bedoeling was om 'de eigenheid van de verschillende bestuurslagen te bewaken'.

Ook de tekst van de machtiging zelf lijkt eerder te impliceren dat de toegang tot informatie beperkt is tot informatie die beschikbaar is bij de geauditeerde instantie: in artikel III.115, §2, eerste lid Bestuursdecreet is sprake van toegang tot 'gebouwen, ruimtes en installaties waar taken van de *Vlaamse administratie* worden uitgevoerd' en in artikel 223 Decreet Lokaal bestuur staat eenzelfde bepaling voor lokale besturen.

De minst betwistbare interpretatie is dus in ieder geval dat Audit Vlaanderen voor het uitvoeren van een audit bij de Vlaamse administratie geen toegang tot informatie bij lokale besturen kan afdwingen (en omgekeerd). Audit Vlaanderen kan de toegang dus niet afdwingen, maar de vraagstelling vanuit Audit Vlaanderen mag uiteraard wel altijd gebeuren.

Audit Vlaanderen stelde nog een tweede adviesvraag, maar deze keer aan de Vlaamse Toezichtscommissie. 'Vormen de aan Audit Vlaanderen decretaal verleende ruime bevoegdheden en de VTC-machtiging, afdoende rechtsgrond om toegang te verkrijgen tot alle informatie die aanwezig is in dossiers van besturen die tot ons audituniversum behoren (m.u.v. medische gegevens die onder het medisch beroepsgeheim ressorteren)? Het betreft hierbij bv. gegevens die door het betrokken bestuur op rechtmatige wijze uit het rijksregister werden gehaald, zich in dossiers bevinden die het voorwerp uitmaken van de auditwerkzaamheden en noodzakelijke informatie zijn om de auditdoelstellingen te kunnen invullen.'

De vraag kan volgens de VTC (onder die exacte formulering) positief beantwoord worden.

Het is natuurlijk uitgesloten dat Audit Vlaanderen via een andere instantie toegang krijgt tot systemen en persoonsgegevens die niets met het onderzoek bij die instantie te maken hebben. Stel dat Audit Vlaanderen een plaatsbezoek zou doen en daarbij een opzoeking zou doen (zelf of ernaast zitten) i.k.v. het specifieke dossier, via toegang tot een systeem waar die entiteit die Audit Vlaanderen aan het auditen is, toegang tot heeft, dan kan Audit Vlaanderen niet van de gelegenheid gebruik maken om andere opvragingen te doen los van die zaak.

Jan Leroy geeft aan dat dergelijke gegevensopvraging bij lokale besturen erg gevoelig ligt. Het is zelfs zo dat lokale besturen bij zo'n aanvraag eerder gaan denken dat het een test is vanuit Audit Vlaanderen om te controleren of ze deze gegevens zouden geven of niet. De eerdere hackingtesten bij de lokale besturen heeft dit voor een deel in de hand gewerkt.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte bedankt Wim De Naeyer voor de juridische onderbouwing van de gestelde vragen. Hij stelt dat Audit Vlaanderen de voorzichtige benadering moet volgen.

Wim De Naeyer stelt dat dit effectief de weg is die Audit Vlaanderen zal volgen. Uiteraard moet Audit Vlaanderen bij bepaalde audits, waar de informatie van de lokale besturen cruciaal is, wel de overweging maken om de vraag te stellen.

2.3 Personeelsaangelegenheden Audit Vlaanderen – AUG/21/17.06/DOC.015

Mark Vandermissen overloopt de personeelsaangelegenheden.

2.4 Budgetrapportering Audit Vlaanderen en financiële rapportering Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Audit Vlaanderen – AUG/21/17.06/DOC.016

Mark Vandermissen overloopt de budgetrapportering van Audit Vlaanderen en de financiële rapportering van de Dienst Afzonderlijk Beheer (DAB) Audit Vlaanderen.

2.5 Definitief jaarverslag Audit Vlaanderen en de auditcomités

Mark Vandermissen geeft mee dat het definitief jaarverslag beschikbaar is op de website van Audit Vlaanderen en op 4 juni 2021 werd geagendeerd als mededeling aan de Vlaamse Regering.

2.6 Definitieve notulen gemeenschappelijk auditcomité april – AUG/21/17.06/DOC.017

De leden van de auditcomités nemen akte van de definitieve notulen van de gemeenschappelijke vergadering van de auditcomités van april.

3 VARIA

Voorzitter Jean-Pierre Garitte geeft mee dat het overleg tussen Mark Vandermissen, voorzitter Jean-Pierre Garitte en de kernministers van de Vlaamse Regering voorzien is voor de tweede helft van oktober. Gezien het volgende gemeenschappelijk auditcomité op 14 oktober doorgaat, zal de voorbereiding van deze ontmoeting schriftelijk gebeuren naar de leden van de twee auditcomités.

Dieter Vanhee
secretaris

Jean-Pierre Garitte
voorzitter